

PARLAMENDIINFO KESKUS

EESTI RAHVUSRAAMATUKOGU
NATIONAL LIBRARY OF ESTONIA

SUMMARIA EUROPENSIA

Töö- ja pereelu ühitamine Euroopa Liidus

2014 : 3

elik.nlib.ee/infoallikad/summaria-europensia/

Märksõnad: *töö- ja pereelu ühitamine; töö- ja eraelu tasakaal; sooline võrdõiguslikkus; võrdne osalus tööturul; töötavad emad; lastehoid; vanemapuhkus; perepoliitika; tööhõivepoliitika*

Keywords: *reconciling work and family life; reconciliation of professional and family life; work-life balance; gender equality; equal participation in the labour market; working mothers; childcare; parental leave; family policy; employment policy*

SISUKORD

SISSEJUHATUS	2
REFEREERING	3
TEEMAKOHASEID RAAMATUID	4
ARTIKLEID VÕÖRKEELSETEST TEADUSAJAKIRJADEST	7
ARTIKLEID EESTI VÄLJAANNETEST	10
OLULISEMAID DOKUMENTE JA ÕIGUSAKTE	12
TÖÖHÕIVE	12
TÖÖ- JA PEREELU ÜHITAMINE	13
VANEMAPUHKUS	14
VALIK INTERNETIALLIKAID	14
VÖRGUVÄLJAANDED	14
INSTITUTSIOONID JA AMETID	16

SISSEJUHATUS

Juba aastakümneid on Euroopat iseloomustanud naiste suhteliselt kõrge tööhõive, kuid vaatamata naiste massilisele tööleasumisele ja sellega nende traditsiooniliste soorollide teisene-misele jäid meeste soorollid endiselt töökeskseks. Paljude autorite arvates on perekonna ja töö kui eraldiseisvate sfääride ideoloogia inimeste mõttemaailmas endiselt juurdunud. Orienteerituse tööle ja/või perekonnale määravad ära mitmed aspektid, millest enamasti rõhutatakse materiaalse heaolu, eneseteostuse ja suhetega seonduvaid aspekte. Viimastel aastakümnetel on nii tööturu olukord ja töö iseloom tervikuna kui ka perekond kui institut-sioon ning mitmed selle funktsioonid oluliselt muutunud. Perekonna muutumine on kaasa toonud olukorra, kus on kasvanud nende inimeste osakaal, kellel on võrdväärseid kohustusi nii töö- kui ka peresfääris, näiteks üksikvanemad, oma tööalase karjääri edendamist oluliseks pidavad emad, vanemakohustustesse tõsiselt suhtuvad isad või töötavad vanavanemad, kes mängivad olulist rolli oma laste karjääri toetamisel ja ebakvaliteetse või puuduliku lastehoiu mõju tasandamisel jne. Inimesed mõtestavad enda jaoks neid kahte olulist institutsiooni – tööd ja perekonda – vastavalt teatud sümboolsetele eelistustele. Kui töö- ja pereelu käsitletakse kui elu iseenesestmõistetavaid koostisosi, siis on nende ühitamine kergem kui näiteks olukorras, kus nende kahe sfääri vahele on tõmmatud selged piirid.

Ajal, kui naiste tööhõive enamikus Euroopa riikides jõudsalt kasvas, hakati soolise võrdõi-guslikkuse ning töö- ja pereelu ühitamise problemaatikale Euroopa Liidus suuremat tähele-panu pöörama. Sellekohastes aruteludes ja projektides seati enamasti esikohale töökohtade „peresõbralikkus”, st eri meetmed, mille rakendamise kaudu loodeti eeskätt naiste töötu-rupositsiooni ja karjäärivõimalusi parandada. Tänaused töö- ja pereelu ühitamiseks välja pakutud peresõbralikud meetmed ongi seotud eeskätt töö paindlikuma organiseerimise ja paindliku tööajaga, võimalike lisapuhkustega väikeste laste vanematele, laste päevahoiu või-maluste parandamisega jne. Seega on suur osa töökoha peresõbralikkust edendavaid meet-meid täna suunatud eeskätt väikelaste emadele, et viimased saaksid väikeste laste kõrvalt oma töötururolli võimalikult edukalt täita. Samas isegi soolise võrdõiguslikkuse edendamisega silma paistnud Põhjamaad, ülejäänud Euroopast rääkimata, muretsevad endiselt tööturu vertikaalse ja horisontaalse soolise jaotumuse, soolise palgalõhe ja üldiselt naiste tööalase ebasoodsama positsiooni üle. Selle nähtuse levinud põhjenduseks on see, et mida enam naisi on tööturul, seda enam tekib nn naiste töökohti ehk töökohti, mis võtavad üle varem pere vas-tutuses olnud ülesandeid (lastehoid, puuetega ja eakate inimeste eest hoolitsemine, haridus, tervishoid jm teenindus), ning tekib juurde töökohti, mida omakorda asuvad täitma naised. Nende ametite töökorraldus on ka jälle sobilik naistele. Teatavasti on väiksem tööturu segre-gatsioon riikides, kus naiste arvukus tööturul on madalam (nt Malta jt Vahemere riigid). Mis aga puutub ebavõrdsesse kodusesse töökoormusesse, siis seda peetakse endiselt privaatsfääri kuuluvaks küsimuseks, mille lahendused arvatakse olevat abikaasade/elukaaslaste pädevuses ja milles sageli ei taheta näha otsest seost töö- ja pereelu ühitamisega.

Allikas: Soolise võrdõiguslikkuse monitooring 2013 // Sotsiaalministeeriumi toimetised 3/2014, lk. 75-76.

REFEREERING : ISADE ROLLI SUURENDAMISEST LASTE KASVATAMISEL EUROOPA LIIDUS

Eugenia Caracciolo di Torella

**Brave new fathers for a brave new world? Fathers as caregivers in an evolving
European Union**

European Law Journal. Vol. 20 (2014), no. 1, pp. 88-106.

Suhtumine mõlema vanema vastutusse laste kasvatamisel ja traditsiooniline arusaam mehe rollist perekonnas on viimase kahekümne aasta jooksul oluliselt muutunud. Autor käsitleb mehe kui isa rolli lapsehoolduses Euroopa Liidu (EL) tasandil ja vaatleb, kuid võrdseadusandlus, poliitika ja kohtupraktika on suutnud ühiskonnas toimunud muutustega sammu pidada.

ELis võib eristada suhtumise n-ö kahte perioodi. Esimest perioodi kuni Amsterdamilepingu vastuvõtmiseni 1999. aastal iseloomustab arusaam, et avalik elu on traditsiooniliselt meeste ja kodune elu naiste pärusmaa. Mehe roll on olla perekonna toitja ja seda ka siis, kui see tähendab tegevusi, mis viivad perekonnast eemale. Tööhõive ja töötamisega seotud küsimused lahendatakse avalikus, perekonda puudutavad küsimused n-ö koduses sfääris. Naised võivad küll teha tasustatud tööd, kuid samal ajal jääb nende kanda suurem vastutus kodu ja laste eest.

Alles 1992. aastal jõuti ELis esimese isade õigusi käsitleva soovitusliku õigusakti vastuvõtmiseni ([Council recommendation of 31 March 1992 on child care](#)), seda on peetud Euroopa Ühenduse (EÜ) esimeseks meeste suunatud võrdsusmeetmeks.

Amsterdamilepingule järgneval perioodil hakatakse ELis järjest enam tähelepanu pöörama põhiõiguste kaitsele, naise ja mehe vastutusele perekonnas; töö ja pereelu ühitamist nähakse ühena põhiõigustest. Kuna üha suurem hulk mehi soovib võtta aktiivselt osa laste igapäevasest kasvatamisest, väärtustades tööle pühendatud ajast kõrgemalt lastele pühendatud aega, on mõistetud, et isade rolli tugevdamine lastehoius mõjutab ka mitmeid teisi ELi poliitikaid, nt meeste ja naiste tööhõivet, soolist võrdsuslikkust.

Lissaboni lepingu jõustudes 1. detsembril 2009 muutus [Euroopa Liidu põhiõiguste harta](#) õiguslikult siduvaks. Harta artikkel 33(2) sätestab: „Selleks et oleks võimalik perekonna- ja tööelu kokku sobitada, on igaühel õigus kaitsele vallandamise eest raseduse ja sünnituse tõttu, õigus tasulisele rasedus- ja sünnituspuhkusele ning lapsehoolduspuhkusele lapse sünni või lapsendamise järel.” Autori hinnangul on artiklit 33(2) võimalik käsitleda traditsioonilise rollijaotuse võtmes, kuid selle tegelik sisu avaldub alles Euroopa Kohtu ennetava (proaktiivse) ja dünaamilise tõlgenduse kaudu.

Euroopa Kohtu praktikas on mitmeid meeste ja naiste traditsioonilist rollijaotust toetavaid lahendeid, nt kohtuasjad Komisjon vs. Itaalia; Hofmann; Hill; Abdoulaye; Griesmar; Lommers. Pöördepunktiks kohtu seisukohtades sai aga 2010. aasta septembrikuus tehtud otsus Roca Àlvarezi kohtuasjas ([Case C-104/09](#)).

Kuigi lahend toetub meeste ja naiste võrdse kohtlemise direktiivile [76/207/EMÜ](#) (9. veebr. 1976) ehk samale direktiivile, mille alusel tehti nt otsus varasemas, Hofmanni kohtuasjas, tunnustab Roca Àlvarezi kohtulahend isade õigust olla kaasatud (väike)laste hooldusesse.

Autori arvates andis Roca Àlvarezi kohtulahend selge kinnituse muutunud hoiakutest ja see võiks olla tõukeks uutele algatustele õigusloomes isade rolli suurendamiseks lapsehoolduses, vaatamata sellele, et majanduskriisi tingimustes on just naised need, kelle kanda jääb kasinusmeetmete põhiraskus ning naiste töökaotus soosib tagasipöördumist traditsioonilise suhtumise juurde perekondlikus rollijaotuses.

Autor tõdeb, et isade osa suurendamine lapsehoolduses eeldab muutunud suhtumist mõlema vanema perekondlikku vastutusse laste kasvatamisel, rollide jaotusse perekonnas, töö ja pereelu ühitamisse; kindlasti on aga vajalik nii isade õiguste kaitseks kui ka Euroopa Kohtu edasise tegevuse toetuseks seadusliku aluse loomine.

Refereerinud Li Lind

TEEMAKOHASEID RAAMATUID

Addati, Laura ; Cassier, Naomi ; Gilchrist, Kayherine. Maternity and paternity at work : law and practice across the world. - Geneva : International Labour Office, 2014. - xv, 193 lk.
http://www.ester.ee/record=b3090230~S7*est

Barnard, Catherine. EU employment law. - Oxford : Oxford University Press, 2012. - liii, 739 lk.
http://www.ester.ee/record=b3502782~S1*est

Caracciolo di Torella, Eugenia ; Masselot, Annick. Reconciling work and family life in EU law and policy. - New York : Palgrave Macmillan, 2010. - ix, 200 lk.
http://www.ester.ee/record=b2561759~S1*est

Damaske, Sarah. For the family? : how class and gender shape women's work. - New York : Oxford University Press, 2011. - xiii, 228 lk.
http://www.ester.ee/record=b2941128~S7*est

The future of families to 2030 / Organisation for Economic Cooperation and Development. - Paris : OECD Publishing, 2011. - 279 lk.
http://www.ester.ee/record=b2754421~S7*est

Gender inequalities in the 21st century : new barriers and continuing constraints / ed. by Jacqueline Scott ... [et al.]. - Cheltenham, UK ; Northampton, MA, USA : Elgar, 2010. - xiii, 297 lk.
http://www.ester.ee/record=b2752333~S1*est

Gendering the European Union : new approaches to old democratic deficits / ed. by Gabriele Abels and Joyce Marie Mushaben. - Basingstoke ; New York : Palgrave Macmillan, 2011. - xix, 279 lk.

http://www.ester.ee/record=b2752281~S1*est

Hein, Catherine ; Cassirer, Naomi. Workplace solutions for childcare. - Geneva : International Labour Office, 2010. - xii, 462 lk.

http://www.ester.ee/record=b2556516~S1*est

Investing in people : EU funding for employment and social inclusion / European Commission, Directorate-General for Employment, Social Affairs and Inclusion. - Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2014. - 92 lk.

Täistekst: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=7715>

Kramer, Steven Philip. The other population crisis : what governments can do about falling birth rates. - Washington D.C. : Woodrow Wilson Center Press ; Baltimore : Johns Hopkins University Press, 2014. - xiii, 172 lk.

http://www.ester.ee/record=b3062127~S7*est

Laste ja perede arengukava 2012-2020 : targad vanemad, toredad lapsed, tugev ühiskond / Sotsiaalministeerium. - [Tallinn : Sotsiaalministeerium], 2011. - 80 lk.

http://www.ester.ee/record=b2924303~S7*est

Laste ja perede arengukava 2012-2020 : toredad lapsed, targad vanemad, tugev ühiskond : kokkuvõte / Sotsiaalministeerium. - [Tallinn : Sotsiaalministeerium], 2011. - 15 lk.

http://www.ester.ee/record=b2934643~S7*est

Mandl, Irene ; Hurley, John ; Mascherini, Massimiliano ; Storrie, Donald ; Broughton, Andrea. Extending flexicurity : the potential of short-time working schemes. - Dublin : European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions ; Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2010. - viii, 124 lk.

http://www.ester.ee/record=b2772804~S1*est

Matysiak, Anna. Interdependencies between fertility and women's labour supply. - Dordrecht [etc.] : Springer, 2011. - XIV, 184 lk.

http://www.ester.ee/record=b2723827~S1*est

Mehe kodu on maailm, naise maailm on kodu? = Man's home is the world, woman's world is her home? / [Statistikaameti rahvastiku- ja sotsiaalstatistika]. - Tallinn : Statistikaamet, 2011. - 128 lk.

http://www.ester.ee/record=b2613860~S7*est

The minimum wage revisited in the enlarged EU / ed. by Daniel Vaughan-Whitehead. - Northampton (MA) : Edward Elgar ; Geneva : International Labour Office, 2010. - viii, 544 lk.

http://www.ester.ee/record=b2563538~S1*est

Rauhala, Ilona. Julge olla sina ise! : naine tööelus ja kodus. - Tallinn : TEA Kirjastus, 2012. - 175 lk.

http://www.ester.ee/record=b2888722~S7*est

Review of the implementation of the Beijing platform for action : women and economy ; Reconciliation of work and family life as a condition of equal participation in the labour market : main findings / European Institute for Gender Equality. - Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 2011. - 26 lk.

Täistekst: [Reconciliation of Work and Family Life](#)

Roosalu, Triin. Taking care of children and work in Estonian society : running out of post-socialist time? [doktoritöö]. - Tallinn : Tallinn University, 2012. - 186 lk.

http://www.ester.ee/record=b2753401~S7*est

Salin, Milla. Opportunities, constraints and constrained opportunities : a study on mothers' working time patterns in 22 European countries. - Helsinki : Population Research Institute, 2014. - 190 lk.

http://www.ester.ee/record=b4421651~S1*est

Soolise võrdõiguslikkuse monitooring 2013 / toim. Triin Roosalu. - Tallinn : Sotsiaalministeerium, 2014. - 194 lk.

http://www.ester.ee/record=b4416571~S7*est

Work and family policy : international comparative perspectives / ed. by Stephen Sweet. - London ; New York : Routledge, 2012. - 144 lk.

http://www.ester.ee/record=b2885194~S7*est

Youth on globalised labour markets : rising uncertainty and its effects on early employment and family lives in Europe / ed. by Hans-Peter Blossfeld ... [et al.] (eds.). - Opladen ; Farmington Hills, MI : Barbara Budrich Publishers, 2011. - 340 lk.

http://www.ester.ee/record=b2752344~S7*est

ARTIKLEID VÕÕRKEELSETEST TEADUSAJAKIRJADEST

Badenhausen, Elisabeth. Die Familienpflegezeit für Bundesbeamte // Die Öffentliche Verwaltung (2014) nr. 13, lk. 563-570.

Märksõnad: avalik teenistus; riigiametnikud; tööaeg; töö- ja pereelu ühitamine; perekond; sotsiaalkaitse

Bantekas, Ilias. United Nations employment law and the causes for its failed senior female appointments record // International Organizations Law Review (2009) nr. 1, lk. 225-256.

Märksõnad: võrdsed võimalused; töosuhted; naised; mehed; juhid; sooline võrdõiguslikkus; Ühinenud Rahvaste Organisatsioon (ÜRO); personal; personali palkamine; kohtud

Berninger, Ina. Welche familienpolitischen Maßnahmen fördern die Arbeitsmarktpartizipation von Müttern? // Kölner Zeitschrift für Soziologie und Sozialpsychologie. Vol. 61 (2009, nr. 3, lk. 355-385.

Märksõnad: töötavad emad; tööturg; vanemapuhkus; lastehoid; perepoliitika

Bonnesen, L. ; Ravnkilde Nielsen, S. How gender-neutral are the Nordic countries really? Father-friendliness in leave schemes for families with children // European Journal of Social Security. Vol. 15 (2013), nr. 4, lk. 403-428.

Märksõnad: vanemapuhkus; sooline võrdõiguslikkus; naised; tööhõive; perepoliitika; töö- ja eraelu ühitamine; Põhjamaad

Blyton, Paul. Working time, work-life balance, and the persistence of inequality // The International Journal of Comparative Labour Law and Industrial Relations (2011) nr. 2, lk. 129-138.

Märksõnad: tööaeg; isad; lapsevanemad; lapsehooldus; lastehoid; töö- ja pereelu ühitamine; sooline võrdõiguslikkus; õigusloome; kohtulahendid

Caracciolo di Torella, Eugenia. Brave new fathers for a brave new world? Fathers as caregivers in an evolving European Union // European Law Journal (2014) nr. 1, lk. 88-106.

Märksõnad: vanemapuhkus; isad; lapsehooldus; lastehoid; töö- ja pereelu ühitamine; sooline võrdõiguslikkus; õigusloome; kohtulahendid

Ciccia, Rossella; Bleijenbergh, Inge. After the male breadwinner model? Childcare services and the division of labor in European countries // Social Politics. Vol. 21 (2014), nr. 1, lk. 50-79.

Märksõnad: perepoliitika; lastehoid; tööturg; mehed; naised; sooline võrdõiguslikkus; riigid; Euroopa

Czerwick, Edwin. „Feminisierung“ des öffentlichen Dienstes in Deutschland? // Die Öffentliche Verwaltung (2010) nr. 21, lk. 869-877.

Märksõnad: avalik teenistus; töosuhted; naised; mehed; võrdsed võimalused; Saksamaa

Eräranta, K. Finnish policies for reconciling work and family and the usages of Europe // European Journal of Social Security. Vol. 13 (2011), nr. 1, lk. 125-142.

Märksõnad: töö- ja pereelu ühitamine; tööturg; tööhõive; lastehoid; perepoliitika; euroopastumine; Soome

Frericks, P. Gender equalising and gender neutral policies and their pitfalls: a typology of the gender dimensions of social policies // *European Journal of Social Security*. Vol. 14 (2012), nr. 1, lk. 2-20.

Märksõnad: naised; tööhõive; heaolu; võrdsed võimalused; sotsiaalpoliitika; sotsiaalkaitse; reformid

Fox, Elizabeth ; Pascall, Gillian ; Warren, Tracey. Work family policies, participation, and practices: fathers and childcare in Europe // *Community, Work & Family*. Vol. 12 (2009), nr. 3, lk. 313-326.

Märksõnad: isadus; isad; vanemapuhkus; lapsehoolduspuhkus; töö- ja pereelu ühitamine; sooline võrdõiguslikkus; Suurbritannia

Gallie, Duncan ; Russell, Helen. Work-family conflict and working conditions in Western Europe // *Social Indicators Research*. Vol. 93 (2009), nr. 3, lk. 445-467.

Märksõnad: töö ja eraelu tasakaal; töö- ja eraelu ühitamine; töötingimused; sotsiaalpoliitika

Gash, Vanessa. Sacrificing their careers for their families? An analysis of the penalty to motherhood in Europe // *Social Indicators Research*. Vol. 93 (2009), nr. 3, lk. 569-586.

Märksõnad: töötavad emad; palk; naised; tööhõive; töö- ja pereelu ühitamine; lastehoid; teenused

Glatzel, Brigitte. Das neue Familienpflegezeitgesetz // *Neue Juristische Wochenschrift* (2012) nr. 17, lk. 1175-1180.

Märksõnad: tööaeg; töötajad; hooldajad; perekond; töö- ja pereelu ühitamine; Saksamaa

Graziano, P. R. ; Jacquot, S. ; Palier, P. Domestic reconciliation policies and the usages of Europe // *European Journal of Social Security*. Vol. 13 (2011), nr. 1, lk. 3-25.

Märksõnad: töö- ja pereelu ühitamine; tööhõive; heaolu; siseriiklik õigus; liikmesriigid; sotsiaalpoliitika; euroopastumine; reformid

Guillén Rodríguez, A. M. ; González Begega, S. ; Moreno-Manzanaro García, N. Deconstructing the familist welfare state in Spain. Towards reconciliation through Europe? // *European Journal of Social Security*. Vol. 13 (2011), nr. 1, lk. 89-105.

Märksõnad: tööturg; tööhõive; perepoliitika; heaoluriik; reformid; töö- ja pereelu tasakaal; sooline võrdõiguslikkus; Hispaania

Hakovirta, M. ; Rantalaiho, M. Family policy and shared parenting in Nordic countries // *European Journal of Social Security*. Vol. 13 (2011), nr. 2, lk. 247-266.

Märksõnad: perepoliitika; naised; mehed; vanemapuhkus; lapsehooldus; töö- ja pereelu ühitamine; Soome; Norra; Rootsi

Hegewisch, Ariane ; Gornick, Janet C. The impact of work-family policies on women's employment: a review of research from OECD countries // *Community, Work & Family*. Vol. 14 (2011), nr. 2, lk. 119-138.

Märksõnad: töö- ja pereelu ühitamine; naised; tööhõive; vanemapuhkus; perepoliitika; uuringud

Holm, E. Parental benefits in the coordination regulation: (where) do they fit in? – The Swedish example // *European Journal of Social Security*. Vol. 16 (2014), nr. 2, lk. 122-139.

Märksõnad: vanemapuhkus; lapsehooldus; naised; mehed; peretoetused; sotsiaalkindlustus; Rootsi

Jacquot, S. ; Ledoux, C. ; Palier, B. A means to a changing end. European resources: the EU and the reconciliation of paid work and private life // *European Journal of Social Security*. Vol. 13 (2011), nr. 1, lk. 26-46.

Märksõnad: töö- ja eraelu ühitamine; naised; tööhõive; tööhõivepoliitika; võrdsed võimalused; eurointegratsioon

Jacquot, S. ; Ledoux, C. ; Palier, B. The europeanisation of reconciliation policies in France: boasting... but learning // *European Journal of Social Security*. Vol. 13 (2011), nr. 1, lk. 69-88.

Märksõnad: töö- ja eraelu ühitamine; euroopastumine; sotsiaalpoliitika; perepoliitika; Prantsusmaa

León, Margarita. Gender equality and the European Employment Strategy: the work/family balance debate // *Social Policy and Society*. Vol. 8 (2009), nr. 2, lk. 197-209.

Märksõnad: töö- ja eraelu ühitamine; tööhõive; mehed; naised; vanemapuhkus; lapsehoolduspuhkus

Miettinen, Tarmo. Perhekäsitys ja perhevapaat // *Lakimies* (2010) nr. 7-8, lk. 1293-1309.

Märksõnad: töö- ja pereelu ühitamine; perekond; vanemapuhkus; lapsehoolduspuhkus; puhkus (töökorraldus); Soome

Nilsen, Ann. Work, life-course, and gender: Career and non-career jobs in context // *European Societies*. Vol.14 (2012), nr.1, lk. 113-134.

Märksõnad: tööaeg; töökoormus; tööhõive; naised; mehed; töö- ja eraelu ühitamine; perepoliitika; sooline võrdõiguslikkus; vanemapuhkus

Suk, Julie C. Are gender stereotypes bad for women? Rethinking antidiscrimination law and work-family conflict // *Columbia Law Review* (2010) nr. 1, lk. 1-69.

Märksõnad: töötavad emad; töö- ja pereelu ühitamine; naised; mehed; sooline võrdõiguslikkus; Ameerika Ühendriigid; Euroopa Liit; Prantsusmaa; Rootsi

Szelewa, D. Gender and class: comparing the situation of single-parent households in seven European countries // *European Journal of Social Security*. Vol. 15 (2013), nr. 4, lk. 358-379.

Märksõnad: üksikvanemad; sooline võrdõiguslikkus; töö- ja pereelu ühitamine; perepoliitika; Põhjamaad; Saksamaa; Holland; Suurbritannia

Tomlinson, Jennifer. Gender equality and the state: a review of objectives, policies and progress in the European Union // *The International Journal of Human Resource Management*. Vol. 22 (2011), nr. 18, lk. 3755-3774.

Märksõnad: töö- ja eraelu ühitamine; naised; mehed; lapsehoolduspuhkus; sooline võrdõiguslikkus; tööhõive; Suurbritannia; Rootsi

Van Lancker, W. Putting the child-centred investment strategy to the test: evidence for the EU27 // *European Journal of Social Security*. Vol. 15 (2013), nr. 1, lk. 4-27.

Märksõnad: lapsehooldus; naised; tööhõive; töötavad emad; lastehoid; teenused; finantseerimine; töö- ja pereelu ühitamine

Wattis, Louise ; Standing, Kay ; Yerkes, Mara A. Mothers and work–life balance: exploring the contradictions and complexities involved in work–family negotiation // Community, Work & Family. Vol. 16 (2013), nr. 1, lk. 1-19.

Märksõnad: töö- ja eraelu tasakaal; naised; töötavad emad; töö- ja eraelu ühitamine

ARTIKLEID EESTI VÄLJAANNETEST

Ainsaar, Mare. Töö- ja pereelu ühitamise raskused kui sündimust vähendav tegur Eestis Ajzeni planeeritud tegevuse teooria mudelis // Ariadne Lõng (2013) ak. 13, nr. 1/2, lk. 3-18.

Märksõnad: töö- ja pereelu ühitamine; reproduktiivne käitumine; sündimus; teooriad; mudelid; naised; mehed; uuringud; küsitlusuuringud; sotsiaaluuringud; Eesti; Euroopa

Aljas, Riin. Uuring: Eesti vanemahüvitis teeb naistele karuteene // Eesti Päevaleht (2014) 26. aug., lk. 2-3.

Märksõnad: töö- ja pereelu ühitamine; vanemapuhkus; naised; mehed; vanemahüvitis; lapsehoolduspuhkus; töötavad emad; uuringud

Uuring „Eesti vanemapuhkuse süsteemi analüüs : aruanne” (2013):

http://www.sm.ee/sites/default/files/content-editors/Ministeerium_kontaktid/Uuringu_ja_analuusid/Sotsiaalvaldkond/loplik_vanempuhkuse_aruanne_praxis.pdf

Hansson, Leeni ; Roosalu, Triin. Töö- ja pereelu ühildamisega seonduvad hoiakud // Soolise võrdõiguslikkuse monitooring 2013. - Tallinn, 2014. Sotsiaalministeeriumi toimetised. Artiklite kogumik ; 3. Lk. 75-83.

Märksõnad: naised; mehed; töö- ja pereelu ühitamine; tööturg; töökoormus; tööhõive; tööandjad; avalik arvamus; sooline võrdõiguslikkus; soouuringud

Täistekst:

http://www.sm.ee/sites/default/files/content-editors/Ministeerium_kontaktid/Uuringu_ja_analuusid/Sotsiaalvaldkond/sooline_vo_monitooring_2013_veeb.pdf

Karu, Marre ; Kasearu, Kairi. Slow steps towards dual earner/dual carer family model: why fathers do not take parental leave // Studies of transition states and societies. Vol. 3 (2011), nr. 1, lk. 24-38.

Märksõnad: perepoliitika; perekonnad; isad; soouuringud; sooline võrdõiguslikkus; töö- ja pereelu ühitamine

Täistekst: <http://publications.tlu.ee/index.php/stss/article/view/69>

Kasearu, Kairi. Individuaalne sooideoloogia – millest see sõltub? // Ariadne Lõng (2011) ak. 11, nr. 1/2, lk. 3-14.

Märksõnad: võrdsed võimalused; sooline võrdõiguslikkus; tööturg; palk; töö- ja pereelu ühitamine; naised; soouuringud

Täistekst: <http://digar.nlib.ee/show/nlib-digar:128043>

Kasearu, Kairi. Töö iseloomu ja perestruktuuri mõju töö- ja pereelu ühitamisele //Ariadne Lõng (2013) ak. 13, nr. 1/2, lk. 67-79.

Märksõnad: töö- ja pereelu ühitamine; naised; mehed; haridus; tööaeg; perekond; osalise koormusega töö; uuringud; sotsiaaluuringud; perekonnauuringud; analüüs

Krusell, Siim. Töö-ja pereelu ühitamine kui naiste ülesanne? = Reconciling work and family life as a task for women? // Mehe kodu on maailm, naise maailm on kodu? = Man's home is the world, woman's world is her home? - Tallinn, 2011. - Lk. 59-82.

Märksõnad: Euroopa Liit; töö ja pereelu ühitamine; naised; mehed; tööturg; lapsehoolduspuhkus; lapsehooldus; tööaeg; paindlikkus; kaugtöö; kodus töötamine; töökorraldus

Täistekst (statistikaameti koduleheküljel): <http://www.stat.ee/49433>

Kõrreveski, Karolin. Heaolu ja elukvaliteedi mõõtmisest OECD näitajate põhjal = Measuring well-being and quality life using OECD Indicators // Eesti Statistika Kvartalikirjeldus = Quarterly Bulletin of Statistics Estonian (2011) nr. 4, lk. 28-44.

Märksõnad: elanikud; heaolu; elukvaliteet; töö- ja pereelu ühitamine; indikaatorid (andmed); statistika

Täistekst (statistikaameti koduleheküljel): <http://www.stat.ee/49277>

Lakson, Piret. Eestlase töö- ja eraelu on balansis : OECD uuringu järgi leiame ööpäevas töö kõrvalt 15 tundi aega lähedastele ja iseendale // Eesti Päevaleht (2012) 16. jaan, lk. 8.

Märksõnad: töö (maj.); puhkus; töö- ja pereelu ühitamine; rahulolu; hoiakud; uuringud

Täistekst: <http://digar.nlib.ee/digar/show/issn/1406-0779/2012/01/16/lk8>

Lauri, Triin ; Põder, Kaire. Keda me lollitame? Kas töö ja lapsed ei ole ühildatavad? : kuidas luua peretoetuste ja teenuste süsteem selliselt, et ükski valik ei saaks karistada // Sirp (2014) 19. sept., lk. 34-36.

Märksõnad: töö- ja pereelu ühitamine; perepoliitika; peretoetused; vanemahüvitis; lastehoid; osalise koormusega töö

Täistekst: <http://digar.nlib.ee/digar/show/issn/1406-6254/2014/09/19/lk34>

Lilleoja, Laur. Tööelu, pereelu ja alusväärtused: alusväärtuste seos töö- ja pereelu ühitamise ning töö- ja pereelu konflikti tajumisega // Ariadne Lõng (2013) ak. 13, nr. 1/2, lk. 42-54.

Märksõnad: töö- ja pereelu ühitamine; väärtused (filos.); teooriad; sotsiaaluuringud; küsitlused; küsitlusuuringud; eestlased; vähemusrahvused; mehed; naised; Eesti; Euroopa

Oviir, Siiri. Kui Lehman Brothers oleks olnud Lehman Sisters // Eesti naine. Eesti mees. Konflikti ennetamine : [artiklikogumik]. - 2011, lk. 18-22.

Märksõnad: naised; sooline võrdõiguslikkus; sooline diskrimineerimine; võrdsus; tööhõive; töö- ja pereelu ühitamine; töötavad emad

Puustusmaa, Sverre ; Metsandi, Ege ; Jaakson, Triinu ; Maalman, Angelika ; Toom, Meelis. Töö ja eraelu tasakaal. Hea töö ja head peresuhted üheskoos: on see üldse võimalik? // Director (2011) nr. 3, lk. 22-24.

Märksõnad: ettevõtjad; juhid; noored; töö ja pereelu ühitamine; töö- ja eraelu tasakaal

Põdder, Helbe. Combining work and family life: attitudes and their implementation. Part I: Mothers and Fathers in Estonia // Toimetulekuoskused kogu eluks : artikleid ja uurimusi

sotsiaaltöö eriala õppejõududelt ja üliõpilastelt. - Tallinna Pedagoogilise Seminari Publikatsioonid; 7, lk. 41-80.

Märksõnad: võrdõiguslikkus; töö- ja pereelu ühitamine; uuringud; Eesti; Rootsi; Soome

Roots. Ave. Koolieelikutest lastega eestlastest ja vähemusrahvustest emade kasutatava lastehoiutüübi seos nende tööhõive ja sissetulekuga // Ariadne Lõng (2013) ak. 13, nr. 1/2, lk. 31-41.

Märksõnad: lapsevanemad; emad; töötavad emad; naised; töö- ja pereelu ühitamine; lastehoid; vähemusrahvused; eestlased; tööturg; tööjõu-uuringud; haridus; tööhõive; sotsiaaluuringud; analüüs

Tasuja, Marin. Soolised erinevused ajakasutuses = Gender differences in time use // Mehe kodu on maailm, naise maailm on kodu? = Man's home is the world, woman's world is her home? – Tallinn, 2011. - Lk. 6-35.

Märksõnad: Euroopa Liit; naised; mehed; soolised erinevused; soouuringud; ajajuhtimine; töö- ja pereelu ühitamine; tööjaotus; töökorraldus; tööaeg; kodu korrashoid; lapsed; lapsehooldus

Täistekst (statistikaameti koduleheküljel): <http://www.stat.ee/49433>

Turk, Pirjo. Soolise palgalõhe vähendamine on aeganõudev protsess // Riigikogu toimetised; 23 (2011), lk. 97-103.

Märksõnad: sooline võrdõiguslikkus; naiste õigused; naistöötajad; palgapoliitika; ebavõrdsus; tööturg; töö- ja pereelu ühitamine; lapsehoolduspuhkus; uuringud

Täistekst: <http://www.riigikogu.ee/rito/index.php?id=14449>

Toots, Anu. Elukvaliteet // Eesti inimarengu aruanne 2012/2013. - Tallinn, 2013. - Lk. 118-127.

Märksõnad: elukvaliteet; palk; tervises seisund; töö- ja pereelu ühitamine; haridus; kaasamine; turvalisus; individuaalne heaolu; isiklik turvalisus; avalikud teenused; rahulolu; võrdlev analüüs

Täistekst Eesti Koostöö Kogu koduleheküljel:

<http://www.kogu.ee/wp-content/uploads/2013/05/EIA20122013.pdf>

inglise keeles lk. 129-138.

http://www.kogu.ee/wp-content/uploads/2013/05/EIA2013_eng.pdf

Visnapuu, Martin ; Valter, Jürgen ; Lillenberg, Jaanus; Turk, Priit ; Kippari, Lauri. Noorte juhtide vestlusring : mees, lapsevanker ja töö. Ja isaduspuhkus // Director (2012) nr. 2, lk. 22-23.

Märksõnad: töötajad; juhid; isad; mehed; vanemapuhkus; lapsehoolduspuhkus; lapsepuhkus; töökorraldus; töö- ja pereelu ühitamine

OLULISEMAID DOKUMENTE JA ÕIGUSAKTE

TÖÖHÕIVE

Communication from the Commission – EUROPE 2020 – a strategy for smart, sustainable and inclusive growth COM(2010) 2020 final (3.3.2010)

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:2020:FIN:EN:PDF>

Komisjoni teatis Euroopa 2020. aastal – aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia

<http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2010/ET/1-2010-2020-ET-F1-1.Pdf>

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1296/2013, millega luuakse Euroopa Liidu tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programm (EaSI) ning muudetakse otsust nr 283/2010/EL, millega luuakse tööhõive elavdamise ja sotsiaalse kaasamise Euroopa mikrokrediidirahastu „Progress” (11.12.2013)

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1296&from=EN>

Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklid 145-164 (töehõive)

http://europa.eu/pol/pdf/qc3209190etc_002.pdf#page=113

Euroopa Liidu tööhõivepoliitika suunised

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?qid=1415366542641&uri=URISERV:em0040>

Nõukogu otsus 2010/707/EL liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta (21.10.2010)

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32010D0707&from=ET>

Nõukogu otsus 2013/208/EL liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta (22.4.2013)

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013D0208&from=ET>

Nõukogu otsus 2013/208/EL liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta aastaks 2014 (6.5.2014)

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014D0322&from=ET>

Nõukogu soovitus, milles käsitletakse Eesti 2014. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Eesti 2014.aasta stabiilsusprogrammi kohta (2014/C 247/06) (8.7.2014)

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014H0729%2806%29&from=EN>

TÖÖ- JA PEREELU ÜHITAMINE; SOOLINE VÕRDÕIGUSLIKKUS TÖÖTURUL

Gender equality in the labour market

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=URISERV:c10940&from=EN>

Resolution of the Council and of the Ministers for Employment and Social Policy on the balanced participation of women and men in family and working life (29 June 2000)

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=URISERV:c10917&from=ET>

Euroopa Liidu põhiõiguste harta : artikkel 33 (perekonna- ja tööelu)

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:083:0389:0403:et:PDF>

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/54/EÜ meeste ja naiste võrdsete võimaluste ja võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta tööhõive ja elukutse küsimustes (uuestisõnastamine) (5.7. 2006)

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006L0054&from=EN>

Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele. Naiste ja meeste võrdõiguslikkuse strateegia 2010–2015 KOM(2010) 491 lõplik (21.9.2010)

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52010DC0491&from=ET>

Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele. Parem töö- ja eraelu tasakaal: töö-, era- ja pereelu ühitamise võimaluste edendamine KOM(2008) 635 lõplik (3.10.2008)

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52008DC0635&from=ET>

VANEMAPUHKUS; LASTEHOID

Nõukogu direktiiv 2010/18/EL, millega rakendatakse Euroopa Tööstuse ja Tööandjate Keskliitude Ühenduse, Euroopa Käsitööga Tegelevate Väikeste ja Keskmise Suurusega Ettevõtete Keskliidu, Euroopa Riigiosalusega Ettevõtete Keskuse ja Euroopa Ametiühingute Konföderatsiooni poolt vanemapuhkuse kohta sõlmitud muudetud raamkokkulepet ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 96/34/EÜ (8.3.2010)

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32010L0018&from=ET>

Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele. Barcelona eesmärgid. Väikelaste hoiuteenuste arendamine Euroopas jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu edendamiseks COM(2013) 322 final (29.3.2013)

<http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2013/ET/1-2013-322-ET-F1-1.Pdf>

Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele. Barcelona eesmärkide elluviimine seoses lastehoiuteenustega eelkooliealistele lastele KOM(2008) 638 lõplik (3.10.2008)

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52008DC0638&from=ET>

VALIK INTERNETIALLIKAID

VÕRGUVÄLJAANDED

Euroopa Komisjoni strateegia „Euroopa 2020”

http://ec.europa.eu/europe2020/index_et.htm

Euroopa Liidu poliitika portaali EurActive rubriik Social Europe & Jobs

<http://www.euractiv.com/sections/social-europe-jobs>

Euroopa Liidu tööturureformidest

<http://www.euractiv.com/social-europe/labour-market-reforms/article-140843>

Euroopa Liidu õigusaktide kokkuvõtted tööhõive ja sotsiaalpoliitika valdkonnas
http://eur-lex.europa.eu/summary/chapter/employment_and_social_policy.html?root_default=SUM_1_CODED=17

Targad vanemad, toredad lapsed, tugev ühiskond. Laste ja perede arengukava 2012-2020
https://valitsus.ee/sites/default/files/content-editors/arengukavad/lpa_2012-2020_taiendatud_2013.pdf

Employment and Social Developments in Europe 2013 (21/01/2014)
<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=7684>

The changing face of motherhood in Western Europe: cross-cultural perspectives. - Social Issues Research Centre, 2012
http://www.sirc.org/publik/motherhood_cross-cultural_perspectives.pdf

Information Guide: Employment and Labour Market Policy (2013)
<http://www.cardiff.ac.uk/insrv/resources/edc/Employment%20Policy.pdf>

Naised ja sooline ebavõrdsus kriisi kontekstis (Euroopa Parlamendi Eurobaromeetri kiiruuring, 2013)
http://www.europarl.europa.eu/pdf/eurobarometre/2013/femme/synth_ET.pdf

Part-time work in Europe : European Company Survey 2009
http://eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_files/pubdocs/2010/86/en/3/EF1086EN.pdf

Reconciliation between work, private and family life in the European Union (Eurostat, 2009)
http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-78-09-908/EN/KS-78-09-908-EN.PDF

Report on progress on equality between women and men in 2013
http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/swd_2014_142_en.pdf

seotud: Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele 2013. aasta aruanne Euroopa Liidu põhiõiguste harta kohaldamise kohta
<http://www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5697042>

Working time and work–life balance in a life course perspective (Eurofound, 2012)
http://eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_files/pubdocs/2012/73/en/1/EF1273EN.pdf

Work-life balance : measures to help reconcile work, private and family life (Library Briefing 27.5.2013)
http://www.europarl.europa.eu/RegData/bibliotheque/briefing/2013/130549/LDM_BRI%282013%29130549_REV1_EN.pdf

INSTITUTSIOONID JA AMETID

Euroopa Parlamendi tööhõive ja sotsiaalkomisjon

<http://www.europarl.europa.eu/committees/et/empl/home.html>

Euroopa Komisjon

tööhõive, sotsiaalküsimused ja sotsiaalne kaasatus

<http://ec.europa.eu/social/home.jsp?langId=et>

Euroopa Sotsiaalfond (ESF)

<http://ec.europa.eu/esf/>

Euroopa Liidu Nõukogu tööhõivekomitee ja sotsiaalkaitsekomitee;

tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimused

<http://www.consilium.europa.eu/>

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee tööhõive, sotsiaalküsimuste ja kodakondsuse sektsioon

<http://www.eesc.europa.eu>

Regioonide Komitee majandus- ja sotsiaalpoliitika komisjon

<http://cor.europa.eu/et/activities/commissions/ecos>

Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuur

<https://osha.europa.eu/et/>

Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Fond

<http://www.eurofound.europa.eu/>

Eesti Vabariigi Sotsiaalministeerium

<http://www.sm.ee/>

Väljaanne kajastab teemakohast infot seisuga november 2014

Väljaande koostanud Tiia Melts

Ettepanekud ja tagasiside

Tiia.Melts@nlib.ee

<http://elik.nlib.ee/infoallikad/summaria-europensia/>

ISSN 1736-9010